

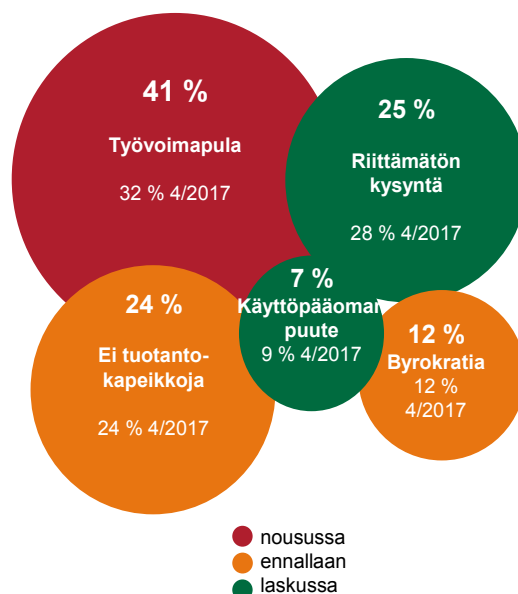
SALDOLUVUT - KAIKKI TOIMIALAT

## Pula osaavasta työvoimasta jäytää

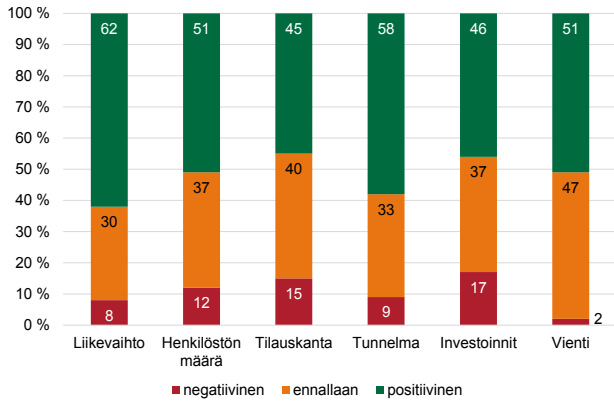
Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan yrityksillä menee hyvin, vaikka kevään mittauksessa näkyneet kovat odotukset ovat osin sulaneet vuoden edetessä, kertoo Pohjanmaan kauppakamarin jäsenyritystensä parissa toteuttama Business Panel. Yritysbarometrin mittareista liikevaihto, tilauskanta ja henkilöstö ovat laskeneet jonkin verran kevästä. Siitä huolimatta tunnelmasta kertova mittari on noussut huhtikuisesta mittauksesta. Kaikki mittarit ovat kuitenkin selvästi nollaviivan yläpuolella.

Jo viime syksyn mittauksessa nähty kehitys on jatkunut ja yritysten toimintaa haittaavista tekijöistä pula osaajista on kasvanut edelleen ja on merkittävin kasvun este. Osaajapulasta kärsiviä yrityksiä on nyt yhdeksän prosenttiyksikköä enemmän kuin keväällä ja 13 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuosi sitten. Suurimmat haasteet ovat rakennusalalla, jossa ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta kärsii peräti 60 prosenttia yrityksistä. Palveluissa vastaava luku on 53 prosenttia ja teollisuudessa 43 prosenttia. Rekrytointiongelmat ovat pienimmät kaupan alalla, jossa joka viides nostaa asian esille.

Kaupan alan merkittävin kasvun este on riittämätön kysyntä, josta kärsii alalla joka kolmas yritys. Teollisuudessa riittämättömästä kysynnästä kärsiviä on saman verran, mutta rakennusalalla osuus on peräti 40 prosenttia. Tilanne on helpoin palvelualalla, jossa vain 13 prosenttia yrityksistä kokee kysynnän riittämättömänä. 24 prosentilla vastaajista ei ole tuotantokapeikkoja, määrä on säilynyt ennallaan kahdesta edellisestä barometristä.

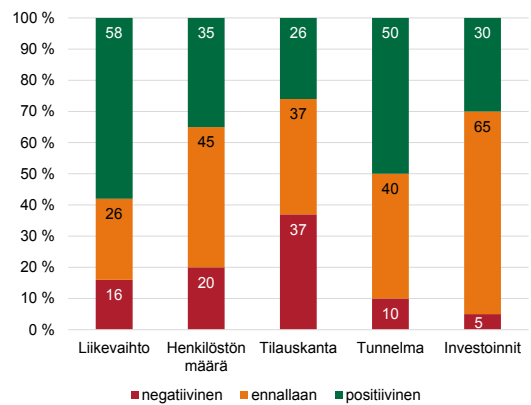


## Teollisuus



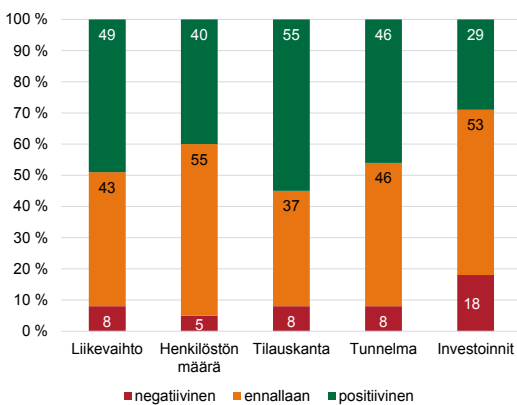
Vaikka teollisuudessa tämän vuoden liikevaihto-odotukset ovat laske-  
neet selvästi keväästä, on se edelleen alan positiivisin mittari. 62 pro-  
senttia alan yrityksistä uskoo liikevaihdon olevan tänä vuonna viime  
vuotta parempi. Rekrytointitarve on hieman vähentynyt ja henkilös-  
tön vähentämistarve puolestaan kasvanut keväästä. Tilauskanta verr-  
tattuna vuoden takaiseen on selvästi heikommalla tasolla kuin kevääl-  
lä, myöskään viennin kasvu ei ole toteutunut keväällä ennakoitussa  
mittakaavassa. Tämän vuoden investoinnit verrattuna viime vuoteen  
näyttävät sen sijaan toteutuneen kevään arvioiden mukaisesti. Vaikka  
tilanne ei muiden mittareiden osalta ole yhtä optimistinen kuin ke-  
väällä, arvioidaan tunnelma teollisuudessa kevättä paremmaksi.

## Rakentaminen



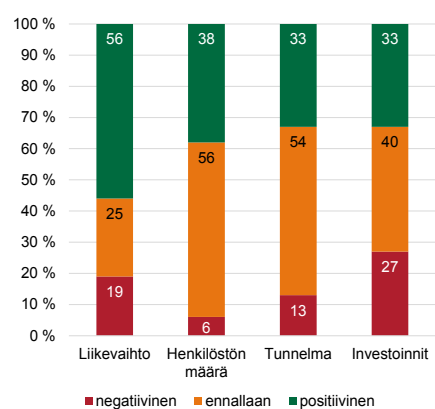
Tämän vuoden liikevaihto-odotukset verrattuna viime vuoteen ovat  
rakennusallalla nousseet keväästä ja se onkin rakennusalan positiivisin  
mittari. Henkilöstötarve on pienentynyt keväästä ja irtisanomaisaikeis-  
sa olevia yrityksiä on jonkin verran enemmän kuin keväällä. Mitta-  
ri, joka kuvaa tilauskantaan verrattuna vuoden takaiseen, on laskenut  
jyrkästi keväästä, ja rakennusallalla onkin 11 prosenttiyksikköä enem-  
män niitä yrityksiä, jotka kertovat tilauskannan olevan vuodentakais-  
ta huonompi kuin paremmasta kertovia. Rakennusalan liikevaihto-  
mittari on kyselyn mittareista ainoa, jossa saldoluku on miinuksella.  
Investointeja on tänä vuonna toteutunut paremmin kuin keväällä  
odotettiin, ja tunnelmakin alalla on parantunut.

## Yksityiset palvelut



Tämän vuoden liikevaihto-odotukset eivät palvelualalla ole to-  
teutuneet sillä tasolla kuin keväällä odotettiin, vaan saldoluku on las-  
kenut 52:sta 42:een. Sen sijaan henkilöstötarve on vuoden edetessä  
kasvanut ja nyt kaksi viidestä alan yrityksestä on oikeissa lisätä henki-  
löstöään tulevan puolen vuoden aikana. Tilauskanta verrattuna vuo-  
den takaiseen on palvelualan positiivisin mittari, ja se on jokseenkin  
samalla tasolla kuin keväällä. Investoinnit sen sijaan eivät ole toteutu-  
neet kevään odotusten mukaisesti. Tunnelma palvelualalla on myös  
jonkin verran synkistynyt huhtikuudesta mittauksesta.

## Kauppa



Kaupan alan liikevaihto-odotukset näyttävät toteutuvan kuten kevääl-  
lä odotettiin. Myöskään henkilöstötarpeessa ei ole tapahtunut merkittä-  
vää muutosta sitten kevään mittauksen. Investoinnit kaupan alalla  
verrattuna viime vuoteen näyttävät toteutuvan hieman suuremmas-  
sa mittakaavassa kuin keväällä odotettiin. Tunnelman kaupan alalla  
voidaan sanoa normalisoituneen huhtikuun mittauksen jälkeen, sillä  
sekä pessimististen että optimististen osuudet ovat pienentyneet ja  
normaalista tunnelmasta kertovien määrä on kasvanut peräti 23 pro-  
senttiyksikköä. Tilauskanta ei ole oleellinen alalla eikä vientiä juuri  
ole, siksi niitä ei kaupan osalta esitetä.

Pohjanmaan kauppakamari tekee säännöllisesti alueellisen kartoituksen yritysten tilanteesta. Tämä Business Panel –kysely toteutettiin 2.-7.11.2017 kauppakamarin jäsenyritysten keskuudessa. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 242 yritystä, vastausprosentti oli 24. Tilastotieteellistä analyysia ei ole tehty, joten tuloksia on pidettävä suuntaa antavina. Vastausten jakauma:

Teollisuus	28 %	Hlöstön määrä:	
Rakentaminen	10 %	1-9	33 %
Palvelu	37 %	10-49	39 %
Kauppa	9 %	50-249	21 %
Muu	16 %	yli 250	7 %